De kwaliteit van de beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Hertoets

Utrecht, juni 2017

Dit is een uitgave van:

Inspectie Jeugdzorg
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Motto
Naar zichtbare kwaliteit in de jeugdhulp!

Missie
De Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie voeren het landelijk toezicht in het kader van de Jeugdwet uit. Als waren zij één inspectie zien zij in het kader van de Jeugdwet toe op de kwaliteit van de jeugdhulp, de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de andere instellingen in het jeugddomein. Daarnaast zien zij toe op de naleving van de wetgeving. Het landelijk toezicht jeugd stimuleert met haar toezicht de voorzieningen tot goede en veilige verzorging, opvoeding en behandeling van kinderen in de jeugdhulp en in de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de ondersteuning van ouders en verzorgers van die kinderen. Het landelijk toezicht jeugd draagt er aan bij dat de samenleving er op kan vertrouwen dat kinderen en ouders op tijd en op maat de hulp en zorg krijgen van de instellingen en de professionals. Het onafhankelijke oordeel van het landelijk toezicht jeugd over de kwaliteit van de jeugdhulp, de jeugdbescherming en jeugdreclassering is relevant voor de professional, de instelling en de overheid en helpt bij het verbeteren van die kwaliteit.

De foto op de voorkant betreft geen persoon in de amv opvang en is uitsluitend ter illustratie.

De kwaliteit van de beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Hertoets

Samenvatting

De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie houden toezicht op de kwaliteit van de opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Medio 2015 onderzochten de inspecties de kwaliteit van de beschermde opvang die Jade uitvoert in opdracht van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: COA). Doel van het onderzoek was om te bepalen in hoeverre Jade ervoor zorgt dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen verantwoorde opvang en begeleiding krijgen in de beschermde opvang. Het eindoordeel van de inspecties luidde dat de kwaliteit van de beschermde opvang onvoldoende was. De inspecties constateerden eveneens dat niet voorkomen kon worden dat jongeren, met name een specifieke groep, met onbekende bestemming uit de beschermde opvang vertrokken. De inspecties verzochten het COA om een verbeterplan op te stellen dat ertoe zou leiden dat de kwaliteit van de beschermde opvang voldeed aan alle verwachtingen van de inspecties. Daarnaast verwachtten de inspecties dat het COA de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties zou informeren over de effectiviteit van de genomen maatregelen, inclusief de maatregelen die waren genomen om het verdwijnen van jongeren uit de beschermde opvang tegen te gaan.

In december 2016 hebben de inspecties een hertoets uitgevoerd bij de beschermde opvang van het COA op de twee locaties van Jade. De inspecties verwachtten – mede op basis van rapportage hierover van het COA - dat de kwaliteit van de beschermde opvang nu voldoende zou zijn en de eerder als onvoldoende beoordeelde twaalf criteria van het toetsingskader *Kwaliteit beschermde opvang* (zie bijlage 1), nu als voldoende konden worden beoordeeld. De hertoets heeft zich op deze twaalf verwachtingen van de inspecties gericht.

Op basis van de hertoets concluderen de inspecties dat de kwaliteit van de beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, die Jade uitvoert in opdracht van het COA, op tien criteria voldoende is, maar ten tijde van de hertoets op twee criteria nog steeds onvoldoende was. Zo wordt niet geheel volgens de professionele standaarden gewerkt en is er geen vastgestelde visie of beleid over het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Naast deze twee verbeterpunten, constateren de inspecties een aantal aandachtspunten. De inspecties verwachten dat het COA met Jade op korte termijn maatregelen treft waardoor de kwaliteit van de beschermde opvang uiterlijk 1 juli 2017 daadwerkelijk aan alle verwachtingen van de inspecties voldoet. De inspecties willen hierover schriftelijk geïnformeerd worden. De inspecties zullen de voortgang van de kwaliteitsverbetering bij de beschermde opvang nauwgezet blijven volgen en waar nodig toetsen in de praktijk.

Het baart de inspecties nog steeds zorgen dat zij tijdens de hertoets opnieuw de verdwijningen van jongeren hebben vastgesteld. Hoewel juist deze opvangvorm is bedoeld om jongeren te beschermen tegen mensensmokkel en mensenhandel, hebben de inspecties gesignaleerd dat niet voorkomen kan worden dat ook nu nog regelmatig jongeren, met name een speficieke groep, met onbekende bestemming uit de beschermde opvang vertrekken.

De inspecties hebben geconstateerd dat er een discrepantie bestaat tussen hetgeen van de beschermde opvang wordt verwacht, namelijk de verdwijning van jongeren tegen te gaan, en hetgeen de beschermde opvang in de praktijk op dit punt kan realiseren. Naar aanleiding van dezelfde constatering tijdens het onderzoek in 2015 hebben de inspecties het COA gevraagd de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties op een nader overeen te komen moment te informeren over effectiviteit van de maatregelen die waren genomen om het verdwijnen van jongeren uit de beschermde opvang tegen te gaan. De inspecties verwachten dat deze eerder gevraagde effectmeting binnenkort gereed is en dat het COA de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties in elk geval vóór 1 juli 2017 informeert over de uitkomsten hiervan en de vervolgstappen hierop.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
2 Bevindingen 8
2.1 Veilige en aandachtvolle omgeving 8
2.2 Ondersteuning en begeleiding in ontwikkeling 11
2.3 Rechtspositie 13
2.4 Effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang 15
2.5 Verdwijningen 15
3 Conclusie en vervolg 17
Bijlage 1 – Toetsingskader Kwaliteit van de beschermde opvang 19
Bijlage 2 – Verantwoording 23
Bijlage 3 – Afkortingen 24

1 Inleiding

De Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie houden toezicht op de kwaliteit van de opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). In dat kader hebben de inspecties in december 2016 een hertoets uitgevoerd bij de beschermde opvang van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: COA) op de twee locaties van Jade en daarbij de criteria getoetst die bij het eerste onderzoek medio 2015 niet voldoende waren.

Beschermde opvang

De beschermde opvang startte in 2008 als pilot en is sinds 2010 structureel onderdeel van de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. De pilot werd gestart omdat in de jaren daarvoor zowel Indiase jongens als (later) Nigeriaanse meisjes kort na aankomst in Nederland met onbekende bestemming vertrokken uit de opvanglocaties. Gevreesd werd dat deze jongeren slachtoffer waren van georganiseerde mensenhandel. De beschermde opvang heeft als voornaamste doel de verdwijningen van de jongeren tegen te gaan. Uitgangspunten daarbij zijn:

- kleine woongroepen: de jongeren worden opgevangen in woongroepen met een maximale grootte van twaalf plaatsen. Er is 24/7 begeleiding aanwezig;
- professionele begeleiding: de begeleiding wordt uitgevoerd door pedagogisch medewerkers B (deze medewerkers zijn mentor van de jongeren), pedagogisch medewerkers A (deze medewerkers zijn geen mentor maar coaches van de mentoren), teamleiders, een sectormanager, een projectmanager en een directeur;
- intensieve begeleiding: in vergelijking met andere vormen van amv-opvang is de begeleiding intensiever;
- methodisch handelen: er is een speciale methodiek voor de beschermde opvang ontwikkeld die in 2013 is geactualiseerd. Deze methodiek onderscheidt drie fasen in het verblijf van de alleenstaande minderjarig vreemdeling in de beschermde opvang: de wenfase, de woonfase en de vertrekfase. In het doorlopen van de verschillende fasen leert de jongere vaardigheden die hij nodig heeft om voldoende zelfstandig en weerbaar te zijn. Bij elke faseovergang hoort een toename van vrijheid en verantwoordelijkheid van de jongere.

Als een jongere aankomt in het aanmeldcentrum in Ter Apel, vinden gesprekken plaats om onder meer de risico's op verdwijning als gevolg van mensenhandel in te schatten. Nidos, die de voogdij over de jongeren uitvoert, beslist (mede op advies van de Afdeling Vreemdelingen Identificatie Mensenhandel[1] en de Immigratie- en Naturalisatiedienst) of de jongere in aanmerking komt voor een plaats in de beschermde opvang. Het verblijfsperspectief, of de jongere in Nederland mag blijven of niet, is dan nog niet bekend.

[1] Voorheen vreemdelingenpolitie.

Onderzoek medio 2015

Medio 2015 onderzochten de inspecties de kwaliteit van de beschermde opvang die Jade uitvoert in opdracht van het COA. Dit onderzoek vormde het laatste onderdeel van een meerjarig traject van onderzoeken naar de kwaliteit en veiligheid van de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen in groot- en kleinschalige opvangvormen. Doel van het onderzoek was om te bepalen in hoeverre Jade ervoor zorgt dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen verantwoorde opvang en begeleiding krijgen in de beschermde opvang. Het eindoordeel van de inspectie luidde dat de kwaliteit van de beschermde opvang onvoldoende was.

De inspecties zijn van oordeel dat de kwaliteit van de beschermde opvang op alle criteria van het toetsingskader *Kwaliteit beschermde opvang* (zie bijlage 1) voldoende dient te zijn. Bij Jade was dit destijds bij zes van de achttien criteria het geval. De inspecties verzochten het COA daarom om, samen met Jade, verbetermaatregelen door te voeren op de twaalf criteria die van onvoldoende kwaliteit waren. Verder vroegen de inspecties het COA om een effectmeting uit te voeren naar de genomen maatregelen, inclusief de maatregelen om verdwijningen tegen te gaan en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties over de uitkomsten hiervan medio 2016 te informeren.

Het COA en Jade hebben vervolgens verbetermaatregelen opgesteld en opgenomen in een verbetertraject. Op 27 februari 2016 ontvingen de inspecties het plan van aanpak. De inspecties oordeelden dat het bij een groot aantal van de in het plan genoemde verbetermaatregelen onvoldoende duidelijk was welke acties het COA concreet zou gaan inzetten om de beoogde verbeteringen te realiseren en hoe zou worden gemonitord dat verbetering daadwerkelijk plaatsvond. Daarom verzochten de inspecties het COA om een aanvulling op het plan van aanpak. Op 18 april 2016 ontvingen de inspecties een aangevuld plan van aanpak. De inspecties beoordeelden dit verbeterplan als voldoende volledig, realistisch en ambitieus. In antwoord op Kamervragen heeft de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de Tweede Kamer op 27 juni 2016[2] over de conclusie van de inspecties over het verbeterplan geïnformeerd. Op 28 juli 2016 stuurde het COA een voortgangsrapportage over het verbetertraject aan de inspectie. Uit de voortgangsrapportage bleek dat nog niet alle verbetermaatregelen waren geïmplementeerd. Het COA liet de inspecties desgevraagd medio augustus 2016 weten dat per 1 oktober 2016 alle verbetermaatregelen volledig geïmplementeerd zouden zijn. Medio augustus 2016 liet het COA de inspecties weten dat de gevraagde effectmeting in het eerste kwartaal van 2017, samen met Jade, zou worden uitgevoerd.

[2] Antwoord van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie op vragen over *het bericht dat asielkinderen wegkwijnen in grootschalige opvang* (ontvangen 27 juni 2016). Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, Aanhangsel van de Handelingen, 2948.

Hertoets december 2016

In dit rapport geven de inspecties antwoord op de vraag in hoeverre de beschermde opvang, die Jade uitvoert in opdracht van het COA, nu voldoet aan de twaalf criteria die medio 2015 onvoldoende waren.
De onderzoeksactiviteiten van de hertoets zijn beschreven in bijlage 2.

Toetsingskader

Het onderzoek is, evenals in 2015, uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader *Kwaliteit beschermde opvang.* Het toetsingskader bestaat uit vier thema's: veilige en aandachtvolle omgeving, ondersteuning en begeleiding in de ontwikkeling, rechtspositie en effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang. Elk thema bestaat uit een aantal criteria die zijn uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Het toetsingskader is opgenomen in bijlage 1.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk geven de inspecties hun oordeel weer op de thema's ui het toetsingskader:

1. veilige en aandachtvolle omgeving;
2. ondersteuning en begeleiding in de ontwikkeling;
3. rechtspositie;
4. effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang.

Ieder thema is uitgewerkt in een aantal criteria. Elke paragraaf bevat een tabel met de oordelen van de inspecties over elk criterium:

V	voldoende
O	onvoldoende
	eerder al voldoende

De criteria die medio 2015 voldoende werden bevonden hebben de inspecties niet opnieuw beoordeeld. In het toetsingskader dat is opgenomen in bijlage 1 staat beschreven wat de inspecties moeten hebben aangetroffen om tot het oordeel voldoende te komen.
Wanneer het oordeel voldoende is maar de inspecties op grond van de bevindingen van oordeel zijn dat er reden is voor verbetering, benoemen de inspecties dit als aandachtspunt.

Daarnaast geven de inspecties in dit hoofdstuk ook hun bevindingen aan met betrekking tot de verdwijningen van jongeren uit de beschermde opvang. Dit onderwerp maakt weliswaar geen deel uit van het toetsingskader, maar wordt door de inspecties wel als essentieel thema gezien. De beschermde opvang heeft immers als voornaamste doel de verdwijningen van de jongeren tegen te gaan en jongeren te beschermen tegen mensensmokkel en mensenhandel.

2.1 Veilige en aandachtvolle omgeving

De inspecties hebben onderzocht in hoeverre de jongeren in een veilige en aandachtvolle omgeving verblijven. Hieronder verstaan de inspecties dat zij in de beschermde opvang worden beschermd tegen gevaren die hun ontwikkeling bedreigen.

Oordeel

Thema 1: Alleenstaande minderjarige vreemdelingen verblijven in een veilige en aandachtvolle omgeving	*Toets juni 2015*	*Hertoets december 2016*
Professionals houden goed zicht op de veiligheid van de jongeren.	O	V

Professionals beperken de veiligheidsrisico's voor de jongeren.	O	V
Professionals zorgen ervoor dat acuut onveilige situaties voor jongeren worden opgeheven.	V	
De instelling handelt conform de wet om haar doelen te bereiken.	V	
De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit.	O	V
Het leefklimaat is passend bij de jongeren.	O	V
Professionals hebben een respectvolle houding naar de jongeren.	V	

Onderbouwing

Criterium: Professionals houden goed zicht op de veiligheid van de jongeren

Tijdens het toezicht in 2015 bleek dat de medewerkers van de beschermde opvang de veiligheidsrisico's van jongeren niet systematisch inschatten met behulp van de daarvoor ontwikkelde en voorgeschreven instrumenten. Bij de hertoets is duidelijk geworden dat Jade op dit punt een verbeterslag heeft gemaakt. Op beide locaties maken de medewerkers inmiddels een inschatting van de veiligheidsrisico's van de jongeren, zowel bij aankomst van de jongere als gedurende het verblijf. Dit gebeurt op beide locaties echter niet op een eenduidige manier. Medewerkers worden geacht bij aankomst van de jongeren in de beschermde opvang en bij elk nieuw werkplan gebruik te maken van het instrument 'Risico Inventarisatie en Taxatie' (RIT) om veiligheidsrisico's in te schatten. Op één locatie gebeurt dit ook. Op de andere locatie constateerden de inspecties dat medewerkers enkel de RIT invullen bij aankomst van de jongere in de beschermde opvang. Bij het opstellen van een nieuw werkplan wordt op deze locatie niet opnieuw de RIT ingevuld.
Naast de RIT dienen medewerkers gebruik te maken van signaleringslijsten om in kaart te brengen welk risicovol/zorgelijk gedrag een jongere laat zien, wanneer en door wie dit gedrag is gesignaleerd en welke actie daarop is ondernomen of ondernomen moet worden. Deze lijsten dienen ingevuld te worden in het informatie- en registratiesysteem (IBIS). Op de locatie waar medewerkers wel systematisch de RIT invullen, worden deze lijsten niet ingevuld omdat medewerkers vanwege structurele inlogproblemen niet in het systeem kunnen. Wel noteren zij mogelijke veiligheidsrisico's in de dagrapportage en bespreken zij gesignaleerde veiligheidsrisico's met collega's en met de voogd van de jongere. Op de andere locatie kunnen de medewerkers wel in IBIS en vullen zij de signaleringslijsten in.

Omdat medewerkers van de beide locaties wel regelmatig aan de hand van een instrument een inschatting maken van de veiligheidsrisico's van jongeren en daarnaast bekend is waar de jongere is, wat de jongere bezighoudt en welk risicovol gedrag de jongere laat zien, beoordelen de inspecties dit criterium als voldoende. Echter, een *aandachtspunt* is dat medewerkers op de beide locaties de veiligheidsrisico's op eenduidige wijze moeten gaan inschatten door systematisch gebruik te maken van de daarvoor beschikbare instrumenten op de daarvoor voorgeschreven momenten, en hierbij worden ondersteund door adequate ICT-voorzieningen.

Criterium: Professionals beperken de veiligheidsrisico's voor de jongeren
Tijdens het toezicht in 2015 constateerden de inspecties dat medewerkers geen veiligheidsplannen invulden terwijl dit wel een onderdeel is van de methodiek beschermde opvang. Het ontbreken hiervan, in relatie met het feit dat in 2015 de veiligheidsrisico's niet systematisch werden ingeschat, had tot gevolg dat medewerkers niet konden vaststellen of eventueel aanwezige veiligheidsrisico's waren verminderd.

De inspecties hebben tijdens de hertoets vastgesteld dat Jade verbeteringen heeft doorgevoerd op dit punt. De inspecties vinden het positief dat medewerkers, mede op basis van de veiligheidsrisico's, de in te zetten begeleiding bepalen. Gemaakte afspraken over het beperken van veiligheidsrisico's worden vastgelegd in een veiligheidsplan, vervolgens gemonitord en besproken tijdens gesprekken tussen de jongere en de mentor (tweegesprek) en tijdens gesprekken met de jongere, de mentor en de voogd (driegesprek). Op deze manier krijgen medewerkers inzicht of de veiligheidsrisico's voor de jongere zijn verminderd.

Criterium: De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit
Tijdens het toezicht in 2015 concludeerden de inspecties dat de locaties van de beschermde opvang schoon en opgeruimd waren, maar dat vooral de jongenslocaties sober en weinig huiselijk ingericht waren. Er was beperkt materiaal in huis dat jongeren stimuleert en uitdaagt in hun ontwikkeling. Twee van de drie opvanglocaties waren niet overzichtelijk. Hierdoor konden de medewerkers moeilijk goed zicht houden op de jongeren.
De twee onoverzichtelijke opvanglocaties worden sinds medio 2016 niet langer gebruikt als beschermde opvang. De nieuwe jongenslocatie is, net als de meisjeslocatie, voldoende overzichtelijk en voldoende huiselijk ingericht. Beide locaties beschikken over sport- en spelmateriaal. De jongenslocatie was niet overal schoon. Het bijhouden van de hygiëne en het onderhoud van deze locatie is een *aandachtspunt*.

Criterium: Het leefklimaat is passend bij de jongeren
Tijdens het toezicht in 2015 constateerden de inspecties dat het leefklimaat van de beschermde opvang onvoldoende passend was bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de jongeren. Een samenhangend programma in de drie leefsferen (de groep, school en vrije tijd) ontbrak.
Op dit punt zien de inspecties een positieve ontwikkeling. Binnen de beschermde opvang vinden meerdere malen per week activiteiten plaats. De activiteiten zijn wisselend leerzaam en ontspannend en gericht op thema's als seksualiteit, gezondheid, mensenhandel, veiligheid en culturele achtergronden. De beschermde opvang stemt af met de school, zodat de activiteiten op de groep aansluiten bij de onderwerpen waar de jongeren op dat moment op school aan werken. Op één locatie starten de jongeren binnenkort met vrijwilligerswerk, worden sportlessen georganiseerd en kunnen de jongeren boeken lenen bij de plaatselijke bibliotheek. Op de andere locatie kunnen jongeren lid worden van een sportclub en zijn er sportfaciliteiten op de locatie zelf.

2.2 Ondersteuning en begeleiding in ontwikkeling

De inspecties hebben onderzocht in hoeverre de jongeren voldoende ondersteund en begeleid worden in hun ontwikkeling. Hieronder verstaan de inspecties dat zij de begeleiding en hulp krijgen die zij nodig hebben om zich onbedreigd te kunnen ontwikkelen.

Oordeel

Thema 2: Alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden ondersteund en begeleid in hun ontwikkeling	*Toets juni 2015*	*Hertoets december 2016*
Professionals bieden passende begeleiding.	O	V
Professionals bieden begeleiding van goede kwaliteit.	O	O
Professionals betrekken de jongeren en hun voogd bij de begeleiding.	V	
Professionals stemmen af met de bij de jongeren betrokken instanties.	O	V
De instelling zet gekwalificeerde professionals in.	O	V

Onderbouwing

Criterium: Professionals bieden passende begeleiding

In 2015 concludeerden de inspecties dat de begeleiding van de medewerkers in de beschermde opvang onvoldoende aansloot bij de relevante ontwikkelgebieden en eventuele problematiek van de jongeren. Inmiddels is de begeleiding door de medewerkers voldoende passend. Per fase (wennen, wonen en vertrek) vult de mentor een competentielijst in: wat kan de jongere al in deze fase en wat (nog) niet? Aan de hand hiervan stelt de mentor met de jongere leerdoelen voor de komende periode op, die in het werkplan worden vastgelegd. Een *aandachtspunt* is dat deze leerdoelen nog niet altijd SMART zijn geformuleerd.

De jongeren werken aan de leerdoelen door middel van gerichte activiteiten, maar ook gedurende hun dagelijkse bezigheden. Medewerkers rapporteren dagelijks over de voortgang op de leerdoelen van de jongeren. De mentor gebruikt deze informatie als input voor de twee- en driegesprekken en houdt op deze manier bij hoe de jongere zich op de verschillende competenties ontwikkelt.

Criterium: De professionals bieden begeleiding van goede kwaliteit

In 2015 concludeerden de inspecties dat beperkt werd gewerkt volgens de methodiek van de beschermde opvang. Dit werd mede veroorzaakt doordat het informatie- en registratiesysteem (IBIS) slechts gedeeltelijk de toepassing van de methodiek ondersteunde: zo bevatte het systeem geen formats voor het werkplan en het veiligheidsplan. Voor het veiligheidsplan had Jade nog geen format ontwikkeld. Tevens waren kernbeslissingen en de onderbouwing hiervan niet altijd in de dossiers van de jongeren terug te vinden.

Een verbetering ten opzichte van 2015 is dat medewerkers van de beschermde opvang meer werken volgens de methodiek voor beschermde opvang.

Zo heeft Jade een format voor het veiligheidsplan ontwikkeld dat door medewerkers wordt gebruikt. Medewerkers geven aan dat deze veiligheidsplannen echter nog steeds niet in IBIS kunnen worden opgeslagen omdat het format hiervan geen onderdeel uitmaakt van IBIS. Deze plannen worden wel digitaal bewaard op de locaties. Ditzelfde geldt voor de werkplannen die de medewerkers van Jade invullen. Deze plannen worden wel bewaard in de digitale dossiers op de locaties. Verder hebben de inspecties in de bekeken dossiers nu wel kernbeslissingen aangetroffen.

De inspecties hebben geconstateerd dat de informatie over de begeleiding aan de jongere niet volledig, overzichtelijk en eenduidig wordt vastgelegd. Naast de registratie van gegevens in IBIS en in het digitale dossier op de locaties is er nog een fysiek dossier en worden digitale dagrapportages bijgehouden. Welke informatie over de (begeleiding aan de) jongeren waar wordt genoteerd en waar deze informatie wordt bewaard verschilt per medewerker. Dit bemoeilijkt het terugvinden van de informatie. Bovendien bevat geen van de verschillende systemen het volledige dossier van een jongere. Er is meer regie nodig om ervoor te zorgen dat alle medewerkers geheel volgens de methodiek van de beschermde opvang werken en er uniformiteit ontstaat over welke informatie over de (begeleiding aan de) jongeren waar wordt vastgelegd.

Criterium: Professionals stemmen af met de bij de jongeren betrokken instanties
Tijdens het toezicht in 2015 vond onvoldoende afstemming plaats over de begeleiding van de jongeren tussen medewerkers van de beschermde opvang en de voogden van Nidos en tussen de medewerkers en leerkrachten uit het onderwijs.
De inspecties zien verbetering op dit punt. Er is regelmatig contact met de mentoren van school over de voortgang van de jongeren. Afspraken met school komen ook in het werkplan terug.
Het hoofd van school komt in de teamvergadering van de beschermde opvang om over de jongere te spreken. Eén keer per half jaar zijn er 'tien minutengesprekken' op school tussen de mentor en de leerkracht.
Eens per zes weken dient een driegesprek plaats te vinden tussen de jongere, mentor en voogd over de (resultaten van de) begeleiding en het functioneren van de jongere. Deze gesprekken vinden nu, anders dan in 2015, regelmatig doorgang. Indien een voogd systematisch afspraken niet nakomt, kaart Jade dit aan bij Nidos.
Op één van de locaties is niet van elk driegesprek een verslag, met daarin de afspraken die de jongere, mentor en voogd hebben gemaakt over de begeleiding, terug te vinden. Op één van de locaties ontvangen de mentoren het Plan van Aanpak van de voogd. Als de voogd dit niet uit zichzelf opstuurt, dient de mentor hiertoe een verzoek in. Op de andere locatie hebben de inspecties geen plannen van de voogd aangetroffen. Dit zijn *aandachtspunten*.

Criterium: De instelling zet gekwalificeerde professionals in
Tijdens het toezicht in januari 2015 constateerden de inspecties dat niet alle medewerkers geschoold waren in de methodiek voor de beschermde opvang. Tevens waren medewerkers niet getraind in het herkennen van signalen van mogelijk seksueel geweld of psychische problemen. Inmiddels zijn alle medewerkers geschoold in de methodiek voor de beschermde opvang en is een kwaliteitshandboek opgesteld.

Medewerkers zijn nog niet getraind in het werken met alle instrumenten die zij in de begeleiding van de jongeren dienen te gebruiken. Dit heeft tot gevolg dat de instrumenten nog niet altijd op het juiste moment en de juiste manier worden gebruikt. Training in het werken met de verschillende instrumenten staat begin 2017 gepland. Medewerkers hebben een training gehad in het herkennen van signalen van een post-traumatische-stress stoornis. Bij signalen van psychische problemen bij jongeren kunnen de mentoren in overleg treden met het Centrum voor Transculturele Psychiatrie. Indien nodig kan (ggz-)behandeling worden gestart.
De inspecties vinden het belangrijk dat Jade blijft zorgen voor deskundigheidsbevordering. Scholing in de problematiek waar de jongeren mee kampen moet actueel blijven en dient te worden aangepast aan de doelgroep die op dat moment in de beschermde opvang verblijft.

2.3 Rechtspositie

De inspecties hebben onderzocht in hoeverre de rechtspositie van jongeren in de beschermde opvang voldoende is gewaarborgd. Hieronder verstaan de inspecties dat Jade jongeren voldoende mogelijkheden biedt om voor hun individuele en gemeenschappelijke belangen op te komen.

De beschermde opvang onderscheidt zich van andere opvangvormen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, doordat maatregelen worden toegepast die gericht zijn op één van de doelen van de opvang: het beschermen van minderjarige asielzoekers tegen ongewenste invloeden van buitenaf, zoals mensenhandel. De inspecties verwachten dat maatregelen, die als consequentie hebben dat de vrijheid van jongeren wordt ingeperkt, zorgvuldig worden uitgevoerd.

Oordeel

Thema 3: de rechtspositie van alleenstaande minderjarige vreemdelingn is gewaarborgd	*Toets juni 2015*	*Hertoets december 2016*
De instelling past vrijheidsbeperkende maatregelen bij jongeren zorgvuldig toe.	O	O
De instelling geeft jongeren de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen.	O	V
De instelling draagt zorg voor de behartiging van gemeenschappelijke belangen van jongeren.	V	
De instelling gaat zorgvuldig om met de gegevens van jongeren.	O	V

Onderbouwing

Criterium: De instelling past vrijheidsbeperkende maatregelen bij jongeren zorgvuldig toe
Tijdens het toezicht in 2015 beoordeelden de inspecties dit criterium als onvoldoende omdat het bij Jade ontbrak aan een vastgestelde visie en beleid op het zorgvuldig toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen binnen de beschermde opvang.
Op dit punt zien de inspecties onvoldoende verbetering.

Het COA heeft de inspecties laten weten dat een conceptvisie is opgesteld. Tot op heden is er echter geen vastgestelde visie of beleid over het zorgvuldig toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Net als in 2015 staan de vrijheidsbeperkende maatregelen die Jade toepast in het teken van het beschermen van de jongeren tegen bedreigingen van buitenaf (mensenhandelaren). Jade noemt het dan ook beschermende maatregelen. Medewerkers mogen jongeren niet vastpakken, vasthouden, opsluiten of tegenhouden wanneer zij weg willen. De vrijheidsbeperkende maatregel die Jade wel toepast is het beperken van het contact tussen de jongeren en de buitenwereld. De jongeren mogen in de eerste periode (de wenfase die ongeveer drie maanden duurt) alleen onder begeleiding naar buiten. De jongeren worden met een bus naar school gebracht en weer opgehaald. Ze mogen in die periode niet vrij beschikken over hun (zak-)geld en hebben ook geen toegang tot het internet. Bij opname verwacht Jade dat de jongeren hun telefoon inleveren. Jade heeft niet vastgesteld welke maatregelen worden toegepast, in welke mate daarin differentiatie plaatsvindt (wanneer is welke maatregel voor een jongere nodig), hoe medewerkers moeten handelen en wat de afspraken zijn als jongeren zich hier niet aan houden. De meeste van de maatregelen die gelden voor een jongere in de wenfase, gelden ook nog in de vertrekfase. Zo mag een jongere ook in de vertrekfase niet zelf op internet, is het zakgeld nog steeds in het beheer van de medewerkers en heeft de jongere geen telefoon. Ook worden de jongeren nog steeds naar school gebracht en gehaald. Wel mag een jongere steeds vaker en langer zelf naar buiten, voor het overige kan de jongere nauwelijks oefenen met vrijheden en verantwoordelijkheden waar de jongere in de vervolgopvang direct mee moet kunnen omgaan.

Criterium: De instelling geeft jongeren de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen

Tijdens het toezicht in 2015 bleek dat jongeren niet zelf contact konden leggen met de klachtencommissie en de vertrouwenspersoon. Bovendien kwam de vertrouwenspersoon niet of nauwelijks op de locaties.

Op dit punt zien de inspecties een positieve ontwikkeling. Jade heeft zich, naar aanleiding van het eerdere inspectieonderzoek, in 2016 aangesloten bij een onafhankelijke externe klachtencommissie. Jongeren kunnen een klacht indienen bij de klachtencommissie door hun klacht te deponeren in een hiervoor bedoelde box op de groep. Deze box is niet te openen door medewerkers van de beschermde opvang, de box gaat ongeopend naar de klachtencommissie. Een *aandachtspunt* is dat niet alle medewerkers ervan op de hoogte zijn dat de klachtencommissie onafhankelijk is en dus niet meer bestaat uit leden die bij Jade werkzaam zijn.

De jongeren kunnen de vertrouwenspersoon, wanneer hij niet op een locatie is, nog steeds niet anders dan via een derde, zoals de mentor of de voogd, benaderen. Aangezien de vertrouwenspersoon nu iedere maand (of vaker indien hiervoor aanleiding bestaat) op de locaties komt en dan direct benaderbaar is voor de jongeren scoren de inspecties dit criterium voldoende. De inspecties vinden het wel belangrijk dat Jade ernaar streeft dat de vertrouwenspersoon rechtstreeks toegankelijk is voor de jongeren.

Criterium: De instelling gaat zorgvuldig om met de gegevens van de jongeren

Tijdens het toezicht in 2015 bleek het voor de jongeren niet duidelijk welke persoonlijke informatie Jade aan anderen verstrekt. Jongeren ondertekenden een formulier over uitwisseling van gegevens met derden, maar Jade had niet gespecificeerd wie onder 'derden' werden verstaan. Na verblijf in de beschermde opvang vertrekt een groot deel van de jongeren naar een vervolgopvang van het COA. Tijdens het toezicht in 2015 concludeerden de inspecties dat alle informatie over een jongere die tijdens het verblijf in de beschermde opvang in het informatiesysteem IBIS was opgeslagen toegankelijk was voor de medewerkers van de vervolgopvang. De medewerkers van de beschermde opvang controleerden hierbij niet of alle informatie, waaronder privacygevoelige zaken, ook noodzakelijk was voor de vervolgopvang.

De inspecties constateren in december 2016 verbetering op dit punt. Jade heeft het toestemmingsformulier voor het verstrekken van algemene persoonsgegevens aangepast. Op dit formulier staat vermeld met welke drie partijen Jade algemene persoonsgegevens over de jongere uitwisselt. Als de jongere niet weet wat algemene persoonsgegevens zijn, dan wordt dit aan de jongere uitgelegd. Jade heeft aangetoond dat deze formulieren ook daadwerkelijk worden gebruikt. Daarnaast heeft Jade toestemmingsformulieren voor het verstrekken van specifieke informatie over de jongere. Hierin wordt de jongere toestemming gevraagd voor het verstrekken van specifieke informatie op verzoek van een andere partij. In dit formulier wordt aangegeven aan wie de informatie wordt verstrekt, waarom de informatie wordt verstrekt en welke informatie wordt verstrekt. Een *aandachtspunt* is de begrijpelijkheid en de betekenis van de formulieren voor de jongeren. De formulieren zijn in het Nederlands opgesteld waardoor het belangrijk is dat er steeds aandacht is om aan de jongere op voor hem begrijpelijke wijze duidelijk te maken welke informatie aan welke partij wordt verstrekt, welke gevolgen dit heeft en wat de rechten van de jongere op dit punt zijn.

2.4 Effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang

De inspecties hebben onderzocht in hoeverre de beschermde opvang zorgt voor effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang. Hieronder verstaan de inspecties dat Jade de noodzakelijke informatie overdraagt zodat, indien nodig, de bescherming, hulp en begeleiding van amv in de vervolgopvang kan worden gecontinueerd.

Oordeel

Thema 4: de informatieoverdracht aan de vervolgopvang is effectief.	*Toets juni 2015*	*Hertoets december 2016*
De professionals informeren de vervolgopvang tijdig over de jongere.	V	
De professionals informeren de vervolgopvang adequaat over de jongere.	O	V

Onderbouwing

Criterium: De professionals informeren de vervolgopvang adequaat over de jongere

Tijdens het toezicht in 2015 beoordeelden de inspecties dit criterium als onvoldoende omdat de informatieverstrekking aan de vervolgopvang onvoldoende informatie bevatte over de noodzaak van specifieke bescherming, begeleiding of (continuering van) hulp. De mentor gaf destijds in documenten weliswaar aan wat de jongere kon, maar niet standaard wat de specifieke aandachts-/ontwikkelpunten waren op het gebied van bescherming/weerbaarheid, zelfredzaamheid en psychisch welbevinden en welke hulp hiervoor nodig was en/of gecontinueerd moest worden. Daarnaast was er niet standaard een mondelinge overdracht tussen de beschermde opvang en de vervolgopvang over de locatie.

Op dit punt zien de inspecties voldoende verbetering. Door Jade en het COA is een nieuw format in gebruik genomen voor de overdrachtsrapportage bij doorplaatsing uit de beschermde opvang met duidelijke instructies erbij. De overdrachtsrapportage geeft in zijn opbouw voldoende ruimte om alle informatie te verstrekken die voor de vervolgopvang van belang/noodzakelijk is[3]. Er is extra aandacht voor veiligheid en bescherming. Ook is beschreven wat de specifieke aandachts- en ontwikkelpunten zijn op het gebied van bescherming, weerbaarheid, zelfredzaamheid en psychisch welbevinden en welke hulp hiervoor nodig is en/of gecontinueerd moet worden.

De overdrachtsrapportage wordt opgesteld door de mentor van de jongere. De mentor stuurt de overdrachtsrapportage vervolgens door naar de voogd van de jongere. De voogd heeft dan nog de mogelijkheid om deze, indien nodig, aan te vullen. Deze overdrachtsrapportage wordt voorts samen met het laatste werkplan en de laatst ingevulde competentie- en signaleringslijsten verstuurd naar de vervolgopvang. Dit gebeurt ten minste twee dagen voor de daadwerkelijke verhuizing van de jongere.

Ook vindt de mondelinge overdracht nu standaard plaats, conform de instructie van het document voor de overdracht bij doorplaatsing uit de beschermde opvang. De schriftelijke overdracht wordt dan toegelicht en vragen van de vervolgopvang worden beantwoord.

2.5 Verdwijningen

Tijdens het toezicht in 2015 constateerden de inspecties dat 24 jongeren, met name een specifieke groep, van de 211 jongeren die in 2015 in de beschermde opvang waren geplaatst, uit de beschermde opvang waren verdwenen en met onbekende bestemming waren vertrokken. Dit strookte niet met het voornaamste doel van de beschermde opvang, te weten: de verdwijningen van de jongeren tegen te gaan en hen te beschermen tegen mensensmokkel en mensenhandel.

Tijdens het toezicht in 2016 constateerden de inspecties opnieuw dat er jongeren uit de beschermde opvang waren verdwenen. Van de 131 jongeren die in 2016 in de beschermde opvang zijn geplaatst, zijn 27 jongeren verdwenen en met onbekende bestemming vertrokken. Van deze groep hebben 22 jongeren dezelfde nationaliteit.

[3] In de overdrachtsrapportages wordt alleen informatie opgenomen die noodzakelijk is voor de vervolgopvang. Privacygevoelige informatie wordt hierin niet opgenomen.

3 Conclusie en vervolg

De inspecties concluderen dat de kwaliteit van de beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, die Jade uitvoert in opdracht van het COA, op tien van de twaalf onderzochte criteria voldoende, maar op twee criteria nog steeds onvoldoende is.

De inspecties stellen dat de kwaliteit van de beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, die Jade uitvoert in opdracht van het COA, aan alle verwachtingen van het toetsingskader moet voldoen. Dit was medio 2015 bij zes van de achttien verwachtingen het geval. De inspecties constateren dat, ondanks het verbetertraject dat het COA samen met Jade vanaf begin 2016 heeft ingezet en volgens rapportages van het COA op 1 oktober 2016 volledig geïmplementeerd zou zijn, in december 2016 nog twee van de twaalf onderzochte criteria onvoldoende zijn. Zo wordt niet geheel volgens de professionele standaarden gewerkt en is er geen vastgestelde visie of beleid over het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Naast deze twee verbeterpunten, constateerden de inspecties een aantal aandachtspunten.

De inspecties verwachten daarom dat het COA met Jade ervoor zorgt dat de kwaliteit van de beschermde opvang vóór 1 juli 2017 daadwerkelijk aan alle verwachtingen van het toetsingskader 'kwaliteit van de beschermde opvang' voldoet. De inspecties willen hierover schriftelijk geïnformeerd worden. Daarbij verwachten de inspecties dat het COA de verbeteringen, waar nodig, ook doorvoert binnen de beschermde opvang die wordt uitgevoerd door andere organisaties dan Jade, zoals Xonar. De inspecties verwachten dat het COA, als eindverantwoordelijke voor de kwaliteit van de beschermde opvang, een totaalbeeld heeft van de kwaliteit van de beschermde opvang op alle locaties en zich ervan overtuigt dat waar nodig de juiste verbeteracties worden uitgevoerd die het beoogde effect hebben. De inspecties zullen de voortgang van de kwaliteitsverbetering bij de beschermde opvang nauwgezet blijven volgen en waar nodig toetsen in de praktijk.

Het baart de inspecties nog steeds zorgen dat zij tijdens de hertoets opnieuw de verdwijningen van jongeren hebben vastgesteld. Hoewel juist deze opvangvorm is bedoeld om jongeren te beschermen tegen mensensmokkel en mensenhandel, hebben de inspecties gesignaleerd dat niet voorkomen kan worden dat ook nu nog regelmatig jongeren met onbekende bestemming uit de beschermde opvang vertrekken. De inspecties hebben geconstateerd dat er een discrepantie bestaat tussen hetgeen van de beschermde opvang wordt verwacht, namelijk de verdwijning van jongeren tegen te gaan, en hetgeen de beschermde opvang in de praktijk op dit punt kan realiseren. Naar aanleiding van dezelfde constatering tijdens het onderzoek in 2015 hebben de inspecties het COA gevraagd de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties op een nader overeen te komen moment te informeren over effectiviteit van de maatregelen die waren genomen om het verdwijnen van jongeren uit de beschermde opvang tegen te gaan.

De inspecties verwachten dat deze eerder gevraagde effectmeting binnenkort gereed is en dat het COA de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de inspecties in elk geval vóór 1 juli 2017 informeert over de uitkomsten hiervan en de vervolgstappen hierop.

Bijlage 1 – Toetsingskader Kwaliteit van de beschermde opvang

Centrale onderzoeksvraag:
Wordt aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen verantwoorde opvang en begeleiding geboden in de beschermde opvang?

Deelvragen (c.q. thema's)

1. *In hoeverre verblijven alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in een veilige en aandachtvolle omgeving?*
2. *In hoeverre worden zij voldoende ondersteund en begeleid in hun ontwikkeling?*
3. *In hoeverre is hun rechtspositie voldoende gewaarborgd?*
4. *In hoeverre zorgt de beschermde opvang voor effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang?*

1. **In hoeverre verblijven alleenstaande minderjarige vreemdelingen in een veilige en aandachtvolle omgeving? (thema 1)**

Professionals houden goed zicht op de veiligheid van jongeren.	*Verwachtingen:* • Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van jongeren. • Professionals schatten de veiligheid van jongeren in aan de hand van een gestandaardiseerd risicotaxatie instrument. • Professionals beoordelen de veiligheid in multidisciplinair verband.
Professionals beperken de veiligheidsrisico's voor jongeren.	*Verwachtingen:* • Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten begeleiding. • Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's. • Professionals stellen vast of de veiligheidsrisico's zijn verminderd.
Professionals zorgen ervoor dat acuut onveilige situaties voor jongeren worden opgeheven.	*Verwachtingen:* • Professionals treden bij acute onveiligheid actief op. • Professionals bepalen multidisciplinair hoe bij acute onveiligheid van jongeren te handelen. • Professionals zijn toegerust om met acuut onveilige situaties voor jongeren om te kunnen gaan.
De instelling handelt conform de wet om haar doelen te bereiken.	*Verwachtingen:* • De instelling beschikt over actuele VOG's van professionals die contact hebben met jongeren.

De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit.	*Verwachtingen:* • Jongeren zijn tevreden over de fysieke leefomgeving. • De leefomgeving is schoon, passend en veilig. • Jongeren hebben invloed op de inrichting van de fysieke leefomgeving.
Het leefklimaat is passend bij de jongeren.	*Verwachtingen:* • Het leefklimaat past bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de jongeren. • Jongeren kennen de dagelijkse routine en de regels binnen de instelling. • Met de jongeren worden afspraken gemaakt over omgangsregels binnen de groep. • Jongeren leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.
Professionals hebben een respectvolle houding naar de jongeren.	*Verwachtingen:* • Jongeren vertrouwen de professionals. • Professionals hebben tijd en aandacht voor de jongeren. • Professionals belonen positief gedrag van jongeren. • Professionals tonen voorbeeldgedrag.

2. In hoeverre worden alleenstaande minderjarige vreemdelingen voldoende ondersteund en begeleid in hun ontwikkeling? (thema 2)

Professionals bieden passende begeleiding.	*Verwachtingen:* • Professionals bieden begeleiding die aansluit bij de relevante ontwikkelgebieden, de problematiek van de jongeren en de fase van hun verblijf. • Professionals bieden begeleiding die aansluit bij de achtergrond, eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van jongeren. • Professionals spannen zich in dat jongeren contact kunnen (onder)houden met voogd en netwerk.
Professionals bieden begeleiding van goede kwaliteit.	*Verwachtingen:* • Professionals werken volgens professionele standaarden. • Professionals zetten tijdig de hulp in. • Professionals nemen kernbeslissingen in multidisciplinair verband.
Professionals betrekken jongeren en hun voogd bij de begeleiding.	*Verwachtingen:* • Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jongeren en hun voogd is opgesteld. • Professionals bieden jongeren en hun voogd duidelijkheid over de inhoud en uitvoering van de begeleiding. • Professionals bejegenen jongeren en hun voogd met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de begeleiding.
Professionals stemmen af met de bij de jongeren betrokken instanties.	*Verwachtingen:* • Professionals stemmen het plan af met de plannen van de overige betrokken begeleidende en hulpverlenende instanties. • Professionals evalueren regelmatig het resultaat van de geboden begeleiding met de overige betrokken instanties.

	• Professionals zorgen voor overdracht naar de overige betrokken instanties (i.c. de vreemdelingenketen).
De instelling zet gekwalificeerde professionals in.	*Verwachtingen:* • De instelling zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen. • De instelling biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden. • De instelling heeft richtlijnen en procedures vastgesteld voor het handelen van de professionals.

3. In hoeverre is de rechtspositie van alleenstaande minderjarige vreemdelingen voldoende gewaarborgd? (thema 3)

De instelling past vrijheidsbeperkende maatregelen bij jongeren zorgvuldig toe.	*Verwachtingen:* • De instelling heeft beleid opgesteld over vrijheidsbeperkende maatregelen. • De professionals voeren de vrijheidsbeperkende maatregelen uit volgens het beleid. • De instelling heeft beleid opgesteld over toe te passen sancties. • De professionals voeren het sanctiebeleid uit volgens het beleid.
De instelling geeft jongeren de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen.	*Verwachtingen:* • De instelling onderneemt actie indien jongeren aangeven ontevreden te zijn over de aan hen geboden begeleiding/hulp. • Jongeren kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon. • Jongeren kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.
De instelling draagt zorg voor de behartiging van gemeenschappelijke belangen van jongeren	*Verwachtingen:* • De instelling organiseert bewonersvergaderingen per locatie/groep. • Jongeren kunnen meebepalen waar in de bewonersvergaderingen over wordt gesproken. • Afspraken die in de bewonersvergadering worden gemaakt, worden door de professionals vastgelegd. • Op gemaakte afspraken wordt terug gekomen (in een volgende vergadering) richting de jongeren.
De instelling gaat zorgvuldig om met de gegevens van jongeren	*Verwachtingen:* • De instelling waarborgt de privacy van jongeren. • De instelling reageert adequaat op een inzage-, afschrift-, of wijzigingsverzoek van jongeren en/of hun voogd.

4. In hoeverre zorgt de beschermde opvang voor effectieve informatieoverdracht aan de vervolgopvang over noodzakelijke bescherming en begeleiding van en hulp aan de alleenstaande minderjarige vreemdelingen? (thema 4)

Nadrukkelijk dient te worden gesteld dat deze onderzoeksvraag alleen geldt voor de jongeren die recht hebben op vervolgopvang.

De professionals informeren de vervolgopvang tijdig over de jongere	*Verwachtingen:* • De professionals stellen een overdrachtsverslag ten behoeve van de vervolgopvang op. • Het verslag is beschikbaar ten behoeve van de vervolgopvang voordat de jongere is vertrokken uit de beschermde opvang. • Professionals informeren de vervolgopvang over de actuele situatie van de jongere voordat het vertrekt uit de beschermde opvang.
De professionals informeren de vervolgopvang adequaat over de jongere	*Verwachtingen:* • De professionals verstrekken op een gestandaardiseerde wijze overdrachtsinformatie ten behoeve van de vervolgopvang. • De professionals geven informatie over de bescherming die de jongere (nog) nodig heeft na de beschermde opvang. • De professionals geven aan wat de jongere kan en nog moet leren. In de informatie is aangegeven welke extra professionele hulp gecontinueerd moet worden.

Bijlage 2 – Verantwoording

Het toezicht is onverwacht uitgevoerd bij de twee locaties van de beschermde opvang, van Jade. Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

1. Gestructureerde (groeps-)interviews met:
   - Pedagogisch medewerkers B van de beide locaties;
   - Twee pedagogisch medewerkers A;
   - Eén van de teamleiders van de beschermde opvang;
   - De cliëntvertrouwenspersoon;
   - Jongeren van beide locaties

2. Gestructureerde interviews met pedagogisch medewerkers/mentoren van de verschillende locaties aan de hand van dossiers van twee jongeren. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.

3. De check van vijf dossiers van de totaal zesentwintig jongeren, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en –beoordelingen. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.

4. Observatie middels een rondleiding

Bijlage 3 – Afkortingen

AMV	Alleenstaande minderjarige vreemdeling
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
GGZ	Geestelijk gezondheidszorg
IBIS	Informatie- en registratie systeem van het COA
RIT	Risico Inventarisatie en Taxatie
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch en Tijdsgebonden

Wat is het landelijk toezicht jeugd?
Het landelijk toezicht jeugd bestaat uit de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ).

Wat zegt de wet over het landelijk toezicht jeugd?
De Jeugdwet geeft de inspecties die het landelijk toezicht jeugd vormen de volgende taken:
- onderzoek doen naar de kwaliteit in algemene zin van de jeugdhulp, de gecertificeerde instellingen, de certificerende instelling, het adviespunt huiselijk geweld en kindermishandeling, de Raad voor de Kinderbescherming en de justitiële jeugdinrichtingen;
- toezicht houden op de naleving van de kwaliteitseisen die in de wet staan;
- voorstellen doen voor verbetering.

Het toezicht gebeurt uit eigen beweging of op verzoek van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en/of de minister van Veiligheid en Justitie. Het landelijk toezicht houdt bij de vervulling van haar taak rekening met de behoeften van gemeenten.

Wat is toezicht?
Toezicht houden betekent dat de inspecties informatie verzamelen over de kwaliteit van de instellingen die onder de Jeugdwet vallen, zich een onafhankelijk oordeel vormen en zo nodig ingrijpen. Daarbij kijken zij of het beleid voor deze instellingen in de praktijk goed werkt. De rapporten zijn in principe openbaar. De openbaar gemaakte rapporten staan op de website van de inspecties.

Wat wil het landelijk toezicht jeugd bereiken?
Het landelijk toezicht jeugd wil met haar onderzoeken bijdragen aan:
- het behouden en bevorderen van de kwaliteit van de jeugdhulp en de gecertificeerde instellingen en de andere instellingen in het jeugddomein;
- het versterken van de positie van jeugdigen en hun ouders of verzorgers (de cliënten);
- de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het beleid.

Waarop houdt zij toezicht?
Er zijn vijf verschillende wetten en regelingen met toezichttaken en bevoegdheden voor de inspecties die het landelijk toezicht jeugd vormen:
- Jeugdwet;
- Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen;
- Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie;
- Wet Centraal Orgaan opvang Asielzoekers;
- Subsidieregeling opvang kinderen van ouders met een trekkend/varend bestaan.

Op grond van die wetten en al dan niet in samenwerking met andere inspecties wordt er toezicht gehouden op de volgende organisaties:
- de jeugdhulpaanbieders (jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVB);
- de certificerende instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- de gecertificeerde aanbieders van jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
- de justitiële jeugdinrichtingen;
- de vergunninghouders voor interlandelijke adoptie;
- de opvangvoorzieningen voor (alleenstaande) minderjarige vreemdelingen;
- de Raad voor de Kinderbescherming
- Halt;
- de schippersinternaten.

Inspectie Jeugdzorg
Postbus 483
3500 AL Utrecht
088 370 0230
www.inspectiejeugdzorg.nl

Inspectie Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
070 370 7345
www.inspectievenj.nl